

‘Het overdrijven in het oordelen over mensen’

Shaykh dr. ‘Abd as-Salām b. Barjas Āl ‘Abd al-Karīm¹

Wat betreft het overdrijven in het oordelen over mensen: Dat is het overschrijden van de grens in het geven van een oordeel over hen met ongeloof, innovatie of zonde. Het oordelen met deze zaken over een individu is slechts aan (verwijzend naar) Allah en Zijn Boodschapper ﷺ. Dus wanneer een overtuigend bewijs er op duidt dat deze oordelen op iemand van toepassing zijn, dan wordt daar mee geoordeeld. Maar wanneer er geen bewijs is om dit oordeel over hem te geven, dan behoort het geven van dit oordeel over hem tot het overschrijden van de grenzen van Allah, de Verhevene, en het spreken over Hem zonder kennis. Het is een schaamteloze overdrijving die de gemeenschap heeft vernietigd, haar lichaam heeft aangevreten en haar groep heeft opgesplitst. Sterker nog, de eerste overdrijving in de gemeenschap was exact dit. De dag dat de Khawārij² overdreven in het oordelen over de moslims en de moslimleiders met ongeloof en het verlaten van de Islam was het resultaat van deze handeling van hen: Het vergieten van rein moslimbloed, het verscheuren van de groep, de verspreiding van onderlinge haat en vijandschap tussen de moslims.

Hetzelfde kan gezegd worden over *at-Tabdī* (iemand tot innoveerder verklaren) zonder recht en *at-Tafsīq* (iemand tot zondaar verklaren) zonder recht. Het leidt (allemaal) tot het verbreken van onderlinge relaties en (het leidt tot) onderlinge haat. Ook is het een weg naar *at-Takfīr* (iemand ongelovig verklaren) zonder recht. Als de Profeet ﷺ het verbod om over iemand die wijn dronk een algemeen oordeel te vellen dat de vloek van Allah op hem rust, zoals in Ṣaḥīḥ al-Bukhārī staat, over een specifiek individu, vanwege hetgene dat hij had aan geloof in Allah en Zijn Boodschapper ﷺ, waarom haasten de overdrijvers zich dan naar het vellen van algemene oordelen van ongeloof en zonde over specifieke individuen zonder enige bedachtzaamheid noch gematigdheid? De tekst van de overlevering zoals die staat in Ṣaḥīḥ al-Bukhārī op gezag van ‘Umar b. al-Khaṭṭāb ؓ (is als volgt): ‘Dat een man leefde in de tijd van de Profeet ﷺ. Zijn naam was ‘Abdullāh, maar hij werd ezel genoemd. Hij was gewoon om de Boodschapper van Allah ﷺ aan het lachen te maken. De Profeet ﷺ had hem al eens geeseld vanwege het drinken (van alcohol). Op een dag werd hij gebracht voor hetzelfde vergriep, dus beval de Profeet ﷺ dat hij werd geeseld. Een man van het volk zei vervolgens: ‘O Allah! Vervloek hem! Hoe vaak wordt hij wel niet gebracht

¹ Shaykh dr. ‘Abd as-Salām b. Barjas Āl ‘Abd al-Karīm - moge Allah barmhartig met hem zijn - behoorde tot de geleerden van Saoedi-Arabië. Hij was geboren in Riyad in 1387 A.H. en hij overleed als gevolg van een auto-ongeluk op de weg van Al-Ahsa naar Riyad in het jaar 1425 A.H. Hij was een student van verschillende geleerden zoals onder andere Shaykh Ibn Bāz, Shaykh Al-‘Uthaymīn, Shaykh ad-Duwaysh, Shaykh Ibn Ghudayyān, Shaykh Ibn Jibrīn – moge Allah barmhartig met hen zijn - en Shaykh ‘Abd al-Karīm al-Khuḍayr – moge Allah hem beschermen -. Hij heeft vele profijtvolle werken geschreven en hij hield zich tevens bezig met het verifiëren van onder andere de schrijfwerken van de geleerden van an-Najd. Zie: http://www.burjes.com/burjes_tarjmah.php.

² Al-Khawārij: Een sekte die in opstand is gekomen om ‘Alī b. Abī Tālib ؓ te bestrijden vanwege de arbitragekwestie. Hun leer bevat het distantiëren van ‘Uthmān en ‘Alī, het in opstand komen tegen de leider wanneer hij de Soenna tegengaat en het ongelovig verklaren van degene die een grote zonde begaat. Volgens hen zal de zondaar voor eeuwig in het Vuur blijven. Er zijn vele verschillende subsekten. Zie: Mohammed b. Ṣāliḥ al-‘Uthaymīn, *Sharḥ lum ‘atil-i ‘tiqād* (Riyad 1995) 162.

voor dit vergrijp?” Daarop zei de Profeet: “Vervloek hem niet want bij Allah, wat ik weet is dat hij houdt van Allah en Zijn Boodschapper.”³

Dus het vellen van deze oordelen over een specifiek individu heeft voorwaarden die aanwezig moeten zijn en belemmeringen die afwezig moeten zijn, zoals de geleerden van Ahl as-Sunna wal-Jamā‘a unaniem hebben vastgesteld. Met dit als uitgangspunt volgen de teksten van de geleerden elkaar op over dat degene die zich bezig houdt met het oordelen over mensen wat betreft hun geloofsovertuigingen en hun rechtschapenheid, dat hij dient te behoren tot de geleerden en de vromen. Hiertoe behoort de uitspraak van Al-Ḥāfiẓ adh-Dhahabī – moge Allah barmhartig met hem zijn -: ‘Het spreken over mannen is niet toegestaan behalve voor degene die over volledige kennis en volledige vroomheid beschikt.’ Einde Citaat.⁴

Wij zijn in deze tijd reeds beproefd met enkelen die zich toeschrijven aan *as-Salafīyya* van degenen die overdrijven in het oordelen over mensen met innovatie. Het is zelfs zo ver gegaan dat er wordt gegeneraliseerd in het doen van *at-Tabdī‘* tegenover de gehele samenleving en dat innovatie de oorsprong is wat betreft anderen dan hen, totdat zij hun kwestie verduidelijken. Zij (deze overdrijvers) zijn onwetend wat betreft de *Sharī‘a* en onwetend wat betreft het begrijpen van de bewoordingen van de geleerden over innovaties en diens aanhang. Hun woord heeft geen enkele waarde. Sterker nog het is slechts stof zonder enig gewicht. De grootgeleerde Shaykh ‘Abd al-Muḥsin b. Ḥamad al-‘Abbād heeft hen goed geadviseerd en gewaarschuwd voor hun methodologie in zijn boek *Rifqan Yā Ahl as-Sunna bi-Ahl as-Sunna* (O Ahl as-Sunna! Zachtheid met Ahl as-Sunna). Wij vragen Allah, de Verhevene, om bescherming tegen overdrijving in zijn geheel. Moge Allah vrede en zegeningen schenken aan onze Profeet Mohammed.

Bron: <http://quran.al-islam.com/Page.aspx?pageid=474&BookID=22&TOCID=56>

Vertaling: Abū Junayd ‘Īsā b. Antonius al-Ūrūbī

---

³ Ṣaḥīḥ al-Bukhārī: ḥadīth nr. 6398.

⁴ Mīzān al-I‘tidāl (3/46).